

Laboratorní řád pedologické laboratoře a přípravný vzorků

Školní rok 2013/2014

Přístup do laboratoře mají pouze studenti, kteří jsou svým učitelem - školitelem poučeni o provozu laboratoře a seznámeni s tímto laboratorním řádem. Studenti jsou povinni dodržovat bezpečnostní, hygienické a organizační předpisy. Osoby, které nakládají s chemickými látkami a chemickými přípravky musí být seznámeny se zákonem č. 371/2008 Sb. v platném znění, případně nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky musí být zabezpečeno autorizovanou osobou.

I. Hygienické předpisy

1. V laboratoři je zakázáno jíst, pít a kouřit. Laboratorní nádobí se nesmí používat k přípravě jídla, pití a přechovávání potravin. Je zakázáno používat chuťové a čichové zkoušky.
2. Studenti jsou povinni používat ochranné pomůcky dle pokynů vedoucího laboratoře nebo školícího učitele.
3. Při práci jsou studenti povinni používat pracovní plášť. K dispozici jsou ochranné brýle, ochranný štít. Po práci je nutné tyto pomůcky vrátit zpět na místo odkud byly v laboratoři zapůjčeny.
4. Vyžaduje-li to laboratorní práce, jsou k dispozici jednorázové rukavice.
5. Po práci jsou studenti povinni z důvodů vlastní bezpečnosti si umýt ruce.
6. V případě jakéhokoliv potřísnění nebo poleptání chemickou látkou se nepoužívají neutralizační roztoky, ale vše se omývá proudem vody. Následně okamžitě vyhledáme lékaře, vše oznámíme učiteli. Podrobnější postup je uveden v kap. V. První pomoc a úrazy.
7. Asanační roztoky se používají pouze k neutralizaci rozlitých žíravín, nesmí být součástí lékárničky.

II. Organizační předpisy

1. Studenti si odkládají oděv a tašky na místa k tomu určená (v učebně B 11). Je zakázáno odkládat oděv, zavazadla a jakékoliv další předměty v laboratoři.
2. Pokud student zjistí při příchodu anebo v průběhu práce jakoukoliv závadu a ztrátu zaviněnou i jinou osobou, nebo další závady na přístrojích, je povinen ji nahlásit vedoucí laboratoře nebo učiteli, který ho v práci proškolil.
3. Po práci student vše uvede do původního stavu, uklidí veškeré laboratorní pomůcky a materiál, umyje používané sklo, vypne přístroje.
4. Pokud má student k dispozici klíče od laboratoře a pracuje samostatně (bakalářské, diplomové práce), zkontroluje při odchodu vypnutí přístrojů s kterými pracoval, zhasnutí světel a zamčení dveří.
5. Studenti mají zákaz manipulace s jakýmkoliv přístroji v přípravně vzorků (řezačka, leštička, mlýn apod...). Jeho provoz zajišťují pouze osoby odborně proškolené a seznámené s provozem revizním technikem.
6. Studenti mají zákaz odnášet jakýkoliv materiál a pomůcky z laboratoře bez předchozí domluvy s učitelem. V případě zapůjčení se zapisuje vše do sešitu s datem a podpisem osoby, která zapůjčení zprostředkovala.
7. Při analýzách půd není dovoleno používat jiné pracovní postupy, než jaké byly učitelem předvedeny.

8. K uložení šetřených vzorků a materiálu z terénu při nižší teplotě slouží lednice v laboratoři. Po zpracování materiálu student zajistí jeho likvidaci.
9. Ostatní technické zařízení (váhy, spektrofotometr, centrifuga, pH metr apod.) je možné používat dle manuálů, nebo po proškolení učitelem, ale pouze pro potřeby zpracování vzorků v laboratoři.

III. Bezpečnostní předpisy

1. Před prací s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky je pracovník povinen se seznámit s pravidly pro jejich nakládání (vnitřní strana vstupních dveří laboratoře), s obsahem bezpečnostních listů (složka označena Bezpečnostní listy) a postupovat tak, aby jeho práce neohrozila vlastní bezpečnost i bezpečnost spolupracovníků.
2. U chemikálií vysoce toxických je povinné uložení v uzamykatelné skříni, spolu s evidencí jejich spotřeby. Manipulace s nimi je možná pouze pod dohledem učitele nebo vedoucí laboratoře. Zejména je zakázáno likvidovat toxické a vysoce toxické roztoky ve výlevkách. Tyto nespotřebované roztoky jsou dočasně uskladněny na vyhrazeném místě ve skladu chemikálií a poté zlikvidovány odbornou firmou.
3. V laboratoři je zákaz manipulace s látkami dýmajícími, dráždivými, jedovatými plyny a parami jedovatých látek.
4. Kontaminované chemické látky a chemické přípravky nebo přípravky s prošlou expirací je nutné nahlásit vedoucímu laboratoře nebo učiteli. Likvidaci zajistí pověřená osoba. Není dovoleno jakékoliv chemikálie a obaly od chemikálií vyhazovat do koše.
5. V laboratoři není dovoleno používat plynové bomby a kahan jinak než při analýze půd.
6. V laboratoři je povinné třídění odpadu půdy nekontaminované chemickými látkami. Pro půdu čerstvou i vysušenou jsou k dispozici kbelíky. Zejména je zakázáno likvidovat půdu ve výlevkách.

IV. Protipožární opatření

1. Laboratoř je vybavena hasícím přístrojem, umístěným na stěně u vstupních dveří. Jeho použití je možné v případě požáru v místnosti. Pro případ, kdy by tento nestačil, jsou další hasící přístroje umístěny na chodbě.
2. Při použití hořlavin je potřebné seznámit se s pracovním postupem a se všemi riziky spojenými s jejich používáním. Každá chemikálie - hořlavina je vybavena bezpečnostním listem, kde je uvedeno, jak postupovat při vznícení a student je povinen tyto postupy dodržovat. Učitel je povinen studenta s případnými riziky seznámit .
3. V laboratoři je nejčastěji používanou hořlavinou ethanol. V případě jeho vznícení jej překryjeme miskou a necháme jej zhasnout. Při případném rozlití většího množství ethanolu, je v přípravě vzorků k dispozici písek.

V. První pomoc a úrazy

1. Každé zranění, úraz, nevolnost i nehodu je nutné ihned ohlásit učiteli, popř. vedoucímu laboratoře. Všechna zranění musí být zaznamenána do knihy úrazů na sekretariátě. V laboratoři je k ošetření k dispozici lékárnička.
2. Při práci s chemikáliemi je povinností studenta se seznámit s příslušnými bezpečnostními listy a pravidly pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

3. **Mechanické úrazy** - řezné rány neomývat vodou, malé rány vydezinfikovat, použít obvaz, náplast. Na velké rány přiložit obvaz a dopravit zraněného k lékaři. V případě cizích těles v ráně nevytahovat je, dopravit k lékaři.
4. **Popáleniny** - menší popáleniny ošetřit Panthenolem - spray, větší popáleniny ošetřit stejně, přikrýt sterilním obvazem a dopravit k lékaři.
5. **Vnější poleptání** - na malé ploše opláchnout proudem vody, na velké ploše opláchnout proudem vody a dopravit k lékaři. Nepoužívat žádné neutralizační roztoky!!!
6. **Poleptání sliznice úst a zažívacích orgánů** - vypláchnutí úst vodou a dopravení k lékaři. K dávkování chemikálií je doporučeno používat bezpečnostní pipety.
7. **Požítí chemikálií** - postupovat dle pravidel pro nákládání s nebezp. chem. látkami popř. dle příslušného bezpečnostního listu, vyhledat lékařskou pomoc.
8. **Zasažení očí** - vymytí přiměřeným proudem vody, vyhledat lékařskou pomoc.
9. **Otrava plyny** - rychle přerušit expozici a vynést postiženého na čerstvý vzduch, vyhledat lékařskou pomoc.

Telefonní čísla:

Jednotné evropské číslo tísňového volání 112

Záchranná služba 155

Policie ČR 158

Městská policie 156

Hasičský záchranný sbor ČR 150

Toxikologické informační středisko (TIS)

+420 224 919 293, +420 224 915 402

Zpracoval: Karel Marosz, 11.2.2011

Souhlasím s výše uvedeným laboratorním řádem a k jeho dodržování v laboratoři se zavazuji svým podpisem:

Datum	Jméno a příjmení studenta	Podpis	Jméno a podpis školícího pracovníka

